

TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työläisnaisten äänenkannattaja ilmestyy Astoriassa, Ore., joka tilisti The Western Workmen's Pub. Society'n kustantamana.

Tilaukset Yhdysvaltoihin: 1 vuosikerta \$1.75; puoli vuotta \$1.00.

Canadaan ja Suomeen: 1 vuosikerta \$2.00; puoli vuotta \$1.15.

Postiosote: Toveritar, Box 99, Astoria, Oregon.

Entered as second-class matter July 18, 1911, at the Postoffice at Astoria, Ore., under the Act of March 3, 1879.

TOVERITAR

(The Woman Comrade)

Subscription rates in the United States
One year \$1.75; Six months \$1.00.
In Canada and Finland: One year \$2.00; Six months \$1.15.

Toimitus:
ANNA LEPPÄNEN,
P. O. Box 99, Astoria, Oregon.

Aleksandra Kollontai
Tukholmassa

Tukholma 13.—10. — Toveritar Aleksandra Kollontai saapui eilen tänne matkalla Kristianiaan, ja täälläkin Rostan toimittaja onnistui pääsemään hänen pakinolleen. Ensimmäinen kysymys koski hänen matkansa tarkoitusta.

— Matkustan Kristianiaan Neuvosto-Venäjän sikäläisen lähetystön neuvoksena.

Haastattelija halusi nyt tietää, olko mitään perää siinä ulkomaisten lehtien levittämässä tiedossa, että Venäjällä olisi olemassa jollakin luonteella itsenäisiä komiteoita, joiden kanssa m. m. rva Kollontai on neuvostohallituksen puolesta neuvotellut.

— Tällaisista komiteoista ei voi olla puhuttakaan, vastasi haastateltava. Valtion hallintakysymyksessä vallitsee täydellinen yksimielisyys, ja neuvostovalta toimii täysin normaalisti kautta koko liitonneuvostotasovaltan. Viime vuosina on käytännölliseen elämään siirtyminen kehittyneet huomattavasti, ja paikalliset neuvostot ovat varsin vilkkaassa toiminnassa. Terveystieteet kaupungissa paranevat yhä enemmän. On käymässä tarpeeksi rakennustöitä — ei suoriteta ainoastaan korjaustyötä vaan rakennetaan myös uusia asuntoja; asuntopula on näet ollut suuri Moskovassa, Harbinissa ja monissa muissa kaupungeissa. Yleensä voidaan kaikkialla todeta huomattavaa vakiintumista. Paikallisilla menosäilytöihin siirtyminen vaikuttaa huomattavasti myös tähän vakiintumiseen. Sen vuoksi nähdään Venäjällä vain kallellaisille jutuille itsenäisistä komiteoista.

Eänen lähtöni tänne, jatko haastateltava, vietin kolme kunkausta Etelä-Ukrainassa. Oli mielenkiintoista havaita, kuinka talonpojat yhden ainoan vuoden kuluessa ovat alkaneet pyrkiä luottamaan ja kehittämään maanviljelystä. Nyt ei enää talonpoikain keskuudessa vallitse pelko pakko-otosta vaan luja luottamus laillisuuteen ja määrättyjen lakien pyhyyteen. Talonpojat ottavat vilkkaasti osaa kyläneuvostojen toimintaan ja arvostavat suuresti mutta koulua. Poliittinen satavehkeily on tykkänyt kadonnut ukrainalaisten talonpoikain keskuudesta. Löytyy tosin vieläkin rikollista pahantekijävehkeilyä mutta itse talonpojat taistelevat tarmokkaasti sitä vastaan tarvitsematta apunaan mitään pumaisen armeijan osastoja.

— Miten on Leninin terveydentilaa ja työkykyä tänä? —

— Leninin sairaloisuus on johtanut liikkumisestään, mikä on vaikuttanut hänen sydämensä toimintaan. On varsin käsitettävää, että sellaisessa korkeapainoisessa urastuksessa kuin Venäjällä, missä Lenin on kaikkein vähemmän säästänyt itseään, Leninin sydämentoitinta heikentyi, mikä vaati pitkäaikaista lepoa. Nyt on hän jälleen työssä, ja kaksi päivää ennen minun lähtöäni Moskovasta toimi hän kansankomisarioiden neuvoston puheenjohtajana,

MITEN PÄÄSTÄ JOUKKOJEN LUO?

Nykyisessä puolue-toiminnassa on seet joukkojen luo. Osastojemme taakka on huomattavissa pyrkimys toteuttaa niitä menettelytapoja, joita kolmas kansainvälinen työväenjoukkojen kokoamiseksi on viitottanut ja joiden pohjana ja tarkoituksena on päästä laajojen joukkojen luo luokkavalitustuksella. Erikoisesti ovat tässä suhteessa ahertaneet osastojemme ompeluseurat ja räskettävät tuhkatiheään eri osastoihin perustetut naisjaostot. Näiden toimesta on pidetty osastojen talolla kokouksia ja ohjelmallisuksia naisten valistamiseksi. Usein ovat tällaiset kokoukset onnistuneet sekä ohjelmansa että osatonsa runsauden vuoksi, mutta useimmiten kuullaan valitettavan, että eivät edes kaikki osaston naisjäsenet käy näissä kokouksissa. Paikkakuntakirjeissä, joita Toveritaren palstoilla saamme lukea, havaitaan näitä valitettavia paljon, joiden johdosta kirjeenvaihtajat sitten lausuvat keholluksia ottamaan "asioista tösi-tarmolla kiinni".

Yritykset valistuskokosten toimeenpanemiseksi osaston naisten keskuudessa ovat epäilemättä suurmerkityksellisiä, sillä usein on joku nais-toveri voinut kuulua järjestyneiden rivien nuolkausia harjaantumatta silti käytännöllisiin tehtäviin, puheenvuorojen käytöstä puhumattakaan. Ja tällaisissa naisten valistuskokouksissa hän vasta ottaa ensimmäiset askeleensa tällä alalla.

Mutta tällä emme vielä ole päässeet näyttyä levänneellä ja ottaa päivisin vastaan raportteja joka taholta, siirtyen näin viihittellen työnteon toimintaan. Lääkärit vaativat, että hän eläisi normaalista työelämästä, kuten valtiomiehet muissa maissa, eikä ahertaisi sellaisessa korkeapainoisessa tehossa kuin mitä Venäjän vallankumousjohtajat ovat tehneet vallankumouksen kiikelpäin hetkinä.

— Millainen on yleinen asema tällä haavaa Venäjällä?

— Kun maanviljelys nyt on eläköttömästi siirtymässä normaaliaritoille — ja siihen on venäläisen elämän pihhermo — niin on olemassa valoisia toiveita koko taloudellisen elämän suhteellisen nopeasta ennalleen palauttamisesta. Todellista näinhuuttua, sellaisena kuin se esiintyi viime vuonna, ei enää ole olemassa, mutta kato on kuitenkin todettu useissa kurvenemeteissa, minkä vuoksi avustustoiminnan jatkaminen on tarpeellista. Ja vaikka teollisuus-elämä ei vielä olekaan täydessä vauhdissaan, niin voidaan kuitenkin huomata lisääntymistä sekä tuotannossa että työtehosta. Tässä on suurta osaa suorittanut se, että on valittu parhaat työvoimat. Taloudellista elämää ei nyt pohjata työvoiman määrään vaan laatuun. Ensi sijassa tulee kysymykseen ammattitaito ja ammattitaitoisten työläisten kehittäminen.

Tietollisessä maailmassa havaitaan lisääntyvää eloisuutta. Parakaia julkaistaan joukko uusia kirjoja. Ajatus toimii nyt heijastukseen sitä suurta edistymistä mikä on tapahtunut ensimmäisinä vallankumousvuosina. Kaunokirjallisuudessa voidaan todeta suurempaa vilkkautta. Joskin monet vanhoista kirjallijoista ovat paenneet uudelta Venäjältä, niin alkaa näiden sijaan suorana työläismaailman kohota uusia kykyjä.

Elettyään läpi vallankumouksen on Venäjä psykologisesti suhteessa tullut uudeksi. Elämälle asetetaan nyt aivan toisia mittapuita kuin aikaisemmin. Jopa puolueettomatkin työlläiset ovat todellisuudessa aito kommunisteja suhteessaan jokapäiväiseen elämään. Kommunistiset ihanteet ovat työntuneet juurensa syväälle joukkoihin, jopa aina maaseudulle asti, missä kommunistiset nuorisjärjestöt ovat herättäneet syvästi vastakaikua talonpoikaissuorison taholta.

kalteoa on annettava vain sellainen annos, että sen kuulijakunta kykenee sulattamaan ja että se herittää uunneen järjen toimintaan.

Ja vaikka emme ensimmäisessä kokouksessa saisiakaan puhutuksi luokkataistelusta, niin olemme kuitenkin kysymyksessä olevasta asiasta keskustelemalla saaneet jalsansijan tämmöisen joukon keskuudessa ja se onkin ensimmäinen ja välttämätön ehto.

Tässä mainittujen kokousten järjestämisessä voimme helposti epäonnistua, jollemmme osaa tarkasti tarttua päivän kysymykseen, vaan o-tamme keskusteltavaksi sellaisen kysymyksen, jolla ei ole mitään yhteyttä päivän tai paikkakunnan tapahtumien kanssa. Toisena epäonnistumisen syytä voi olla kokouspalkan valitseminen. Näiden kokousten toimeenpanemiselle eivät sosiaalisten haalit aina ole sopivimmat. Maaseudulla ja pikkukaupungeissa voi yksityisasunto tahi joku "puolueeton" kokouspalkka olla sopivampi. Tässä toteutuu yksinkertaisuudessa ja alkeellisimmassa muodossaan se, että emme odottele oman haallimme ovelia joukkojen tulemistä meidän luo, vaan että me menemme joukkojen luo, niihin huoneisiin, missä he kokoontuvat ja joihin he ennakkoluulotta menevät.

Onnistuaksensa tarvitsee tämä toiminta huolellista valmistusta. Siihen ei riitä se, että ainoastaan päätetään toimeenpanna kokous ja valitaan ohjelman suorittajat tahi kysymyksen alustaja ja että parhaimmassa tapauksessa kirjoitetaan lehteemme, jota mahdollisesti vain pieni osa paikkakunnalla lukee, että kokous pidetään silloin ja silloin. Sellaista kokousta varten on tehtävä perusteellisia valmistuksia. Paitsi puhujaa, keskustelukysymyksen alustajaa y. m. ohjelmaa, on siihen varattava jo puheenvuorojen käyttäjätkin, ettei keskustelu jäisi sattuman varaan. Jos tarpeelliseksi nähdään, on jo valittava vastavittijäkin, kuten puolue-toimintamme alkuaikoina niin usein tehtiin. Vastavittijä saa usein vasta keskusteluun oikean vauhtinsa. Tällaista valmistelua varten ovat juuri sopivimmat osaston naisten keskuudessa pidettävät ohjelma- ja keskustelukokoukset (naisjaostojen järjestämät kokoukset). Ohjelman suorituksen ja keskustelujen kautta niissä voidaan valmistautua menemään ulkopuolisten joukkoon, joten nämä kokoukset tässä merkityksessä otettuna ovat erikoisen tärkeitä.

Toisena välttämättömänä ehtona yleisten naisten kokousten järjestämiselle on kotiagitatiosi, persoonallisen vakuuttava keskustelu. Kokouksen edellisinä päivinä tulee naisten olla liikkeellä, puhumassa ja ilmoittelemassa kokouksesta ja siitä, mistä siellä keskustellaan ja mitä varten yleensä tällainen kokous pidetään sekä miksi juuri naisten tulee olla siellä mukana.

Kalkessa tässä on tärkeitä se, että liikumme niiden joukkojen keskuudessa, jotka haluamme vaikutuspiiriimme vetää, että tunnemme heidän harrastuksensa ja ajatuskantansa. Tämä on otettava huomioon erittäin siellä, missä työläisnaisten ei yhdistä yhteinen työmaa, vaan jossa ihmiset voidaan tavata vain kotonaan, liirkossa tahi muualla, mutia on se luonnollisesti kaikkialla.

Näitä menettelytapoja noudattamalla aluksi voimme ainakin saada jalansijaa joukkojen keskuudessa ja kerän alkuaan päästää opettaa työ tehdäilleen tehokkaimpia keinoja. — A. V.

Toveritar on ainoa suomenkielinen työläisnaisten lehti Yhdysvalloissa ja Canadassa. Tilaa se!